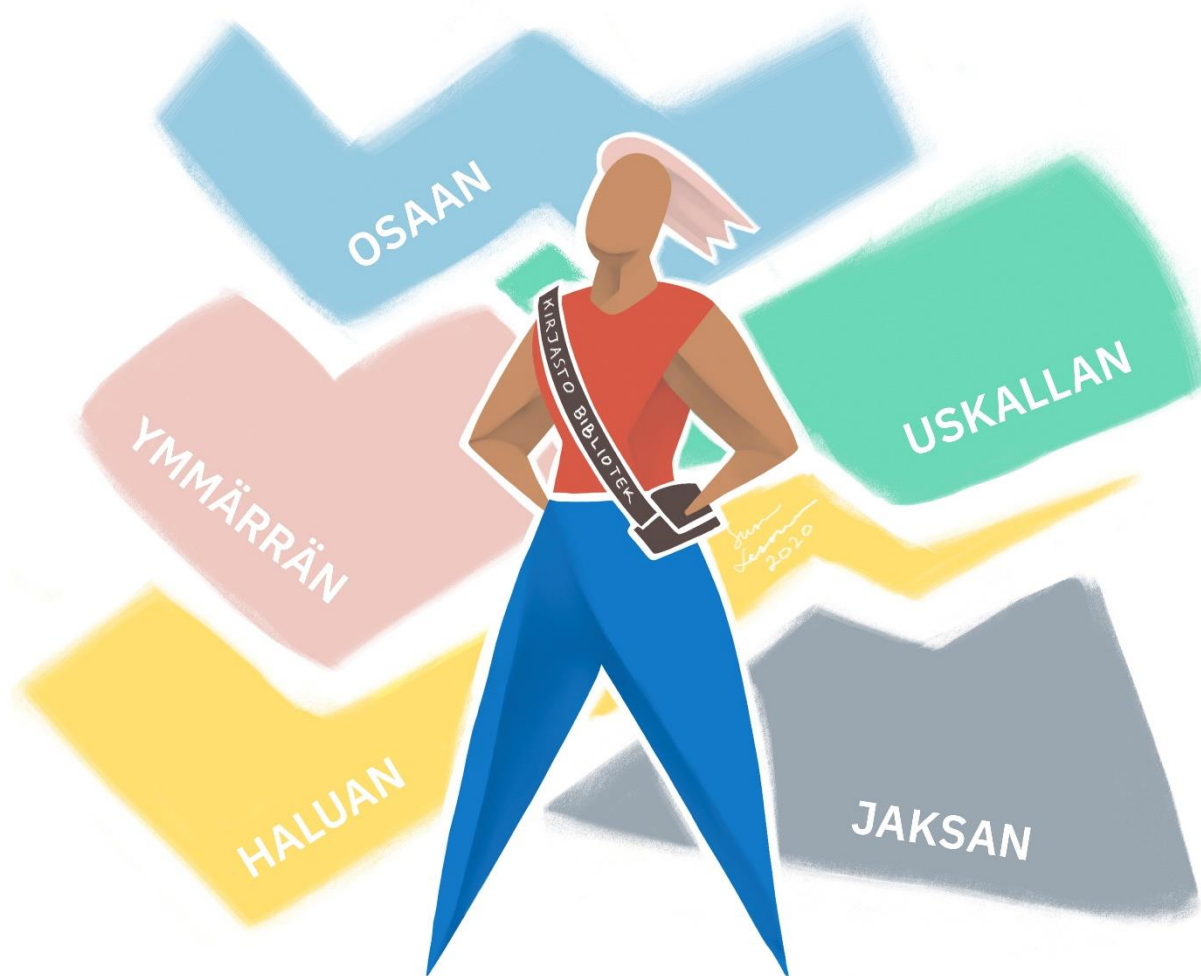

Liite 1

Toimintasuunnitelma 2021

Porvoon kaupunginkirjaston alueellinen kehittämistehtävä

**ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
REGIONALT UTVECKLINGSUPPDRAG**
PORVOO BORGÅ

Sisällys

Kehittämistehtävä.....	4
Kehittämistehtävän visio vuoteen 2024.....	4
Kehittämisen työkalut.....	7
Koulutuspäivät ja webinaarit.....	7
Vertaisvierailut ja työntekijävaihdot.....	7
Liboppi.....	7
Kirjastotyöpajat.....	8
Alueelliset verkostot.....	8
Yhteisöt.....	9
Vertaismentorointi.....	9
Selvitykset.....	9
Yhteistyön edistäminen.....	9
Hankkeet.....	9
Kirjastonjohtajien kokoukset.....	10
Kielisaarekkeiden kirjastopalvelut.....	10
Vankilayhteistyö.....	10
Tehtävän arviointi, suunnittelu ja kehittäminen.....	10
Kehittämistehtävän suunnitteluryhmä.....	11
Kirjastonjohtajien kokoukset.....	11
Uudenmaan kirjastojen kokous.....	11
Kaukopalvelu ja alueellisen tietopalvelun edistäminen.....	11
Yhteistyö kehittämistehtävän hoitamisessa.....	11
Kehittämistehtävän tavoitteet 2021.....	12
Tiedottaminen.....	12
Henkilöstöresurssit.....	13
Lähteet.....	14
Liite 1. Alustava koulutus suunnitelma.....	14
Liite 2. Kehittämistehtävän talousarvio.....	16

Kehittämistehtävä

Porvoon kaupunginkirjaston alueellisen kehittämistehtävän toteuttamisen lähtökohtana on laki yleisistä kirjastoista 1492/2016 ja Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus yleisistä kirjastoista 660/2017. Kehittämistehtävän toimialue ovat Uudenmaan kunnat. Kehittämistehtävällä tuetaan Uudenmaan yleisten kirjastojen kehittymistä, henkilöstön osaamista ja edistetään yleisten kirjastojen yhteistyö-
mintaa.

Kehittämistehtävän hoitamisessa tehdään yhteistyötä muiden alueellista kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen, valtakunnallista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston, Uudenmaan yleisten kirjastojen ja muiden kirjastojen kanssa. Uudenmaan kuntien viralliset kielet, suomi ja ruotsi, sekä molemmilla kielillä annettavat palvelut huomioidaan kaikessa kehittämistehtävään liittyvässä toiminnassa. Porvoon kaupunginkirjaston elävää kaksikielisyyttä hyödynnetään kaksikielisen palvelukulttuurin kehittämisessä alueella ja valtakunnallisesti.

Kehittämistehtävän visio vuoteen 2024

Koronapandemia on osoittanut yhteiskuntiemme haavoittuvuuden ja samalla tehnyt näkyväksi kirjastojen merkityksen peruspalveluna. Asiakkaiden palautteet kirjastojen avaamisen jälkeen kertovat suoraan, kuinka tärkeä rooli kirjastoilla on ihmisten elämässä tiedon ja elämysten lähteenä, tärkeiden asioiden hoitamisen paikkana, sosiaalisena tilana ja turvapaikkana. Koronan myötä kirjastot myös ottivat valtavan harppauksen digiaikaan. Etätyöstä tuli arkea, tapahtumia alettiin striimata ja e-aineistoista tuli valtavirtaa. Tämän onnistumisessa merkittävässä asemassa oli Yleisten kirjastojen digihankkeen myötä aloitettu henkilökunnan koulutus.

Korona vahvisti tiettyjen megatrendien näkyvyyttä, kuten ekologisen jälleenrakennuksen kiireellisyyttä ja teknologian sulautumista kaikkeen toimintaan (Sitra, 2020). Kirjastojen on nopeasti muuttuvassa maailmassa omaksuttava oppivan organisaation piirteet. Oppivassa organisaatiossa oppiminen on jatkuva, strategisesti hyödynnetty prosessi, joka liittyy työhön. Se edellyttää työntekijöiden oma-aloitteisuuden ja tiimien oppimiskyvyn täysimääräistä hyödyntämistä. (Watkins & Marsick, 1994.) Oppiva organisaatio kykenee jatkuvasti uusiutumaan muuttuvien olosuhteiden mukaan eikä ole niiden vietävissä.

Osaamisen kehittämisen keskiössä onkin yhä enemmän yksilön ja tiimin omien oppimistaitojen kehittäminen. Näiden edellytyksenä on motivoitunut, työssään kehittymisestä voimavaroja ammentava, itsenäisesti ajatteleva kirjastoammattilainen ja tähän mahdollisuudet tarjoava turvallinen, avoin ja kaikkia jäseniään arvostava työyhteisö. Henkilökohtaisten ja työyhteisön fyysisten ja psyykkisten voimavarojen riittävyys ja niiden kehittäminen heijastuu suoraan osaamiseen ja kirjaston pärjäämiseen. Porvoon kaupunginkirjastojen alueellisen kehittämistehtävän visio kiteytyykin uusmaalaiseen kirjastoammattilaiseen joka

osaa, uskaltaa, ymmärtää, haluaa ja jaksaa.

Visiota voidaan avata esimerkein. Niiden ei ole tarkoitus olla kattava listaus eikä jokainen kohta voi päteä kaikkiin Uudenmaan kirjastotyöntekijöihin. Erilaiset vahvuudet ja persoonallisuudet, aivan kuten kirjastojenkin erilaisuus, ovat Uudenmaan kirjastojen voimavara.

Osaan

Hallitsen työssäni tarvitsemani työkalut, ohjelmat ja laitteet.

Tunnen työhöni vaikuttavat lait, määräykset ja yhteiset käytännöt.

Tunnen kansallisen, alueellisen ja oman kuntani digituen verkoston. Osaan ohjata asiakkaan saamaan apua oikeasta paikasta ja osaan omalta osaltani neuvoa laitteiden ja sähköisten palveluiden käytössä.

Osaan käyttää ohjelmia ja laitteita, joiden avulla voin myös etänä kommunikoida työtovereitteni kanssa, löydän yhteiset verkkosisällöt ja osaan osallistua koulutuksiin ja kokouksiin.

Tunnen sisältöjä, jotka ovat työssäni tärkeitä ja osaan kertoa niistä asiakkaille.

Osaan hyödyntää eri informaatiolähteitä asiakaspalvelussa.

Tunnen eri asiakasryhmien tarpeita ja osaan palvella kaikkia tasavertaisesti ja hyvin.

Uskallan

Tunnen oloni turvalliseksi asiakaspalvelutilanteessa. Selviän haastavistakin tilanteista.

Pidän hermoilematta kirjavinkkauksen (valmistauduttuani) tai esittelen kirjastoa ryhmälle.

Keksin ja kokeilen uusia palveluja, vaikka en aina edes tiedä, tuleeko niistä mitään.

Avaan suuni tiimikokouksessa/työpaikkakokouksessa, kun minulla on jotain sanottavaa. Muut arvostavat mitä sanon ja minäkin kuuntelen muita.

Uskallan myöntää, että minulla on opittavaa.

Ymmärrän

Ymmärrän, miten kirjasto toimii.

Ymmärrän megatrendejä, jotka vaikuttavat kirjastoon ja omaan työhöni.

Ymmärrän kirjaston palvelujen merkityksen erilaisten ihmisten elämässä.

Ymmärrän, mikä kirjaston yhteiskunnallinen merkitys on sekä kirjaston roolin kunnan palvelujen kokonaisuudessa.

Ymmärrän asiakkaiden huolenaiheita ja osaan ottaa niitä huomioon tarjoamissani palveluissa.

Haluan

Haluan jakaa osaamistani ja ideoitani työkavereilleni ja ammatillisessa verkostossa.

Haluan tehdä työtäni.

Haluan, että asiakas löytää etsimänsä ja vielä enemmän.

Haluan kehittää kirjastoani ja omaa työtäni.

Haluan oppia koko ajan uutta.

Jaksan

Pidän huolta omasta jaksamisestani.

Pystyn vaikuttamaan omaan työhöni.

Pidän työn ja vapaa-ajan tasapainossa. Palaudun.

Työpaikallani on hyvä ilmapiiri ja tuemme toisiamme.

Esimieheni kuuntelee, kannustaa ja auttaa minua kehittymään.

Pystyn löytämään ja kehittämään omia sisäisiä voimavarojani.

Kirjastotyö on minulle merkityksellistä.

Kehittämisen työkalut

Lähdemme toteuttamaan visiota osittain niillä työkaluilla, jotka ovat jo osoittautuneet toimiviksi, osittain kehitämme uusia työkaluja.

Koulutuspäivät ja webinaarit

Järjestämme lähikoulutuspäiviä heti, kun koronatilanne sen sallii, mutta ainakin vuoden 2021 ensimmäisellä puoliskolla järjestämme koulutustilaisuudet webinaareina. Webinaareissa panostamme jatkuvasti uusiin tapoihin osallistaa etäosallistujia. Varaamme kehittämistehtävän talousarvioon määrärahan etäfasilitointipalvelujen hankkimiseen. Koulutustilaisuuksien tallenteet asetetaan saataville kehittämistehtävän verkkosivun tai Kirjastokais-tan kautta silloin, kun se on tarkoituksenmukaista ja mahdollista. Tallenteiden tekstitykseen ostopalveluna varataan määräraha kehittämistehtävän talousarviossa.

Vertaisvierailut ja työntekijävaihdot

Suunnitelmallinen vertaisoppiminen käynnistettiin Porvoon maakuntakirjaston Vaihtelu virkistää -hankkeessa vuonna 2017. Kokemukset työntekijävaihtoista ovat olleet hyviä, joskin tietoisuus vaihtomahdollisuudesta ei ole vielä kantautunut kaikille. Korona on pysäyttänyt vaihdot toistaiseksi. Porvoon kaupunginkirjasto varaa määrärahan työntekijävaihtojen matkakulujen ja kohtuullisten majoituskustannusten korvaamiseen. Yksittäisten työntekijöiden tai työyhteisöjen vertaisvierailuja kirjastoihin tai muihin organisaatioihin tuetaan etsimällä hyviä vierailukohteita ja luomalla kontakteja. Vertaisvierailuista kannustetaan raportoimaan alueellisen kehittämistehtävän blogissa.

Alueen kirjastohenkilökunnalle järjestetään yhteisiä tutustumismatkoja alueen ja sen ulkopuolisiin mielenkiintoisiin kirjasto- ja muihin kohteisiin kotimaassa. Alueellisen kehittämistehtävän talousarviossa on varattu määräraha yhteiskuljetusten järjestämiseen, jos koronatilanne tällaiset vierailut sallii. Vuonna 2021 panostetaan erityisesti virtuaalivierailuihin ja virtuaaliesittelyjen tuottamiseen alueen kirjastoista ja muista kiinnostavista kohteista.

Liboppi

Porvoon kaupunginkirjasto osallistuu yhteisen Liboppi-oppimisalustan kehittämiseen ja sisällöntuotantoon. Kirjaston edustaja osallistuu Liboppi-toimituskunnan työhön. Kehittämistehtävän talousarviossa varataan määräraha yhteisen Kokoelmat ja sisällöt -kurssin tuottamiseen osallistumiseen. Lisäksi Porvoon kaupunginkirjasto tuottaa Liboppiin omia sisältöjä koulutuskokonaisuuksiin liittyen tai hankkii niitä ostopalveluina.

Libopin ruotsinkielisen sisällön kehittämiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Svenska samarbetsgruppen för utvecklingsuppdrag -ryhmän (ÅKE) kanssa tuotetaan kaikille alueille avoimia ruotsinkielisiä sisältöjä.

Kirjastotyöpajat

Erityisesti pienissä kirjastoissa osallistuminen koulutuspäiviin ja webinaareihin voi olla hankalaa. On myös monia kysymyksiä, joita voisi olla tehokkainta käsitellä paikan päällä kirjastossa ja kyseisen kirjaston työyhteisön kesken. Vuonna 2021 tarjoamme kirjastoille eri aiheista työpajoja, jotka toteutetaan tietyssä kirjastossa kyseisen kirjaston tilauksesta. Työpajojen ohjaajat voivat olla Porvoon kaupunginkirjaston tai muun alueen kirjaston työntekijöitä tai ulkoisia asiantuntijoita. Työpajojen avulla pyritään tarjoamaan apua erityisesti pienimpien ja heikommin resursoitujen kirjastojen konkreettisiin pulmiin ja oppimistarpeisiin.

Työpajojen aiheita voivat olla esimerkiksi sosiaalisen median hyödyntäminen, tapahtumien järjestäminen ja striimaaminen, kirjavinkkauksen uudistaminen, kaukopalvelun työtapojen kehittäminen, palvelumuotoilun menetelmät tai kokoelmien arviointi. Hankitaan kirjastoille lainattavaa kalustoa striimauksia varten. Työpajoja järjestetään paikan päällä kirjastoissa tai etäyhteydellä. Työpajojen aiheet, kulku ja tulokset dokumentoidaan ja jaetaan kehittämistehtävän blogissa.

Alueelliset verkostot

Lasten ja nuorten kirjastotyön parissa Uudellamaalla työskentelevien verkosto käynnistettiin vuonna 2019. Verkoston tehtävänä on alueellisen yhteistyön edistäminen, tiedon jakaminen ja kehittämistehtävän koulutusten suunnitteluun ja järjestämiseen osallistuminen. Verkosto järjestää keväisin koko verkostolle tarkoitetun verkostotapaamisen ja syksyisin koulutuksen. Verkosto toimii yhteistyössä Seinäjoen erityistehtävän kanssa. Verkoston toimintaa ohjaa ydinryhmä, joka työskentelee pääosin Porvoon Microsoft Teams -alustalla. Jäsenten matkojen korvaamiseen ydinryhmän kokouksiin on varattu määrärahat kehittämistehtävän talousarviossa.

Ikäänntyneiden kirjastopalvelut Uudellamaalla -verkosto kerää yhteen seniori-ikäisten palvelujen parissa työskenteleviä. Verkosto tarjoaa mahdollisuuden ideoiden jakamiseen, oppimiseen ja vertaistuen saamiseen. Verkosto toimii Porvoon kaupungin Teams -alustalla. Verkosto osallistuu koulutusten suunnitteluun ja järjestämiseen.

Uudenmaan kirjastoautoverkosto jakaa tietoa, ideoita ja kuulumisia kirjastoautotyön kentältä. Verkosto toimii Porvoon kaupungin Teams -alustalla.

Yhteisöt

Porvoon kaupunginkirjasto tukee itseohjautuvien, alueen kirjastossa samojen aiheiden parissa työskenteleviä henkilöitä yhdistävien virtuaalisten käytäntöyhteisöjen syntymistä ja fasilitoi näiden toimintaa. Yhteisöjen toimintaa tuetaan mahdollistamalla digitaalisia ja fyysisiä tapaamisia ja tarjoamalla käyttöön yhteydenpidon kanavia, esimerkiksi MS Teams. Yhteistyötä tukevien teknologioiden tuntemusta ja hallintaa tuetaan koulutuksin.

Vertaismentorointi

Porvoon kaupunginkirjasto pilotoi yhteistyössä Helmet-kirjastojen kanssa kirjastoalan vertaismentorointia. Vertaismentoroinnista on hyviä kokemuksia maassamme kasvatusalalla ja aiheesta on myös tutkimustietoa saatavilla. Vertaismentoroinnissa jaetaan kokemuksia pienryhmässä. Tavoitteena on työssä oppiminen ja työhyvinvoinnin lisääntyminen.

Selvitykset

Alueellisen kehittämistehtävän puitteissa voidaan tehdä kehittämistyötä tukevia selvityksiä. Näiden raportit julkaistaan kehittämistehtävän verkkosivulla. Raportteja voidaan myös painattaa kirjastoille jaettavaksi, jos tämä on tarkoituksenmukaista.

Yhteistyön edistäminen

Toimialueen kuntien resurssit kirjastotoiminnan kehittämiseen vaihtelevat merkittävästi. Kehittämistehtävän onnistumisen kannalta on tärkeää, että tiedon ja osaamisen jakamista kirjastojen välillä yli kunta- ja kimpparajojen edistetään edellä mainittujen toimenpiteiden lisäksi. Kuntien välisen, kirjastojen vahvistamiseen tähtäävän yhteistyön syntymistä edistetään tarjoamalla ajanmukaista tietoa ja rakentamalla neuvotteluyhteyksiä sekä toteuttamalla suunnittelu-, koordinointi- ja yhteistapaamisia.

Hankkeet

Porvoon kaupunginkirjasto seuraa aktiivisesti alueellisia ja valtakunnallisesti toteutettavia hankkeita ja jakaa tietoa hankkeiden hyvistä käytänteistä toimialueen kirjastoille. Alueellista ja monialaista hanketoimintaa tuetaan jakamalla tietoa ja luomalla kontakteja eri toimijoiden välille.

Kirjastonjohtajien kokoukset

Porvoon kaupunginkirjasto järjestää vuosittain kaksi tapaamista toimialueen kirjastonjohtajille. Ajankohtaisia aiheita koskevien alustusten lisäksi kokouksissa keskustellaan yhteisistä haasteista ja yhteistyömahdollisuuksista.

Kielisaarekkeiden kirjastopalvelut

Suomenkielisiä kuntia, joissa toimii ruotsinkielinen koulu tai päiväkotitoimi, on Uudellamaalla Keravalla, Tuusulassa, Hyvinkäällä ja Nurmijärvellä. Lisäksi Uudenmaan ulkopuolella on lukuisia tällaisia ns. kielisaarekkeita, valtaosa kuitenkin Uudellamaalla. Porvoon kaupunginkirjasto tukee kielisaarekekuntien yleisiä kirjastoja järjestämällä koulutusta kielisaarekkeiden parissa työskenteleville, lähettämällä siirtokokoelmia, järjestämällä aineistovinkkauksia paikan päällä ja etäyhteydellä sekä tuottamalla ruotsinkielistä materiaalia yhteistyössä kirjastojen kanssa.

Vankilayhteistyö

Vastuu kirjastopalveluiden järjestämisestä suljetussa laitoksessa on vankilalla. Yleinen kirjasto voi tarjota asiantuntija-apua. Valtion rahallinen tuki yleisen kirjaston vankilayhteistyöhön kanavoidaan Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla alueellista kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen kautta. Porvoon kaupunginkirjasto ei ole kuulunut vankilakirjastoyhteistyötä tekevien AKE-kirjastojen joukkoon. Rahoitusjärjestelmää ollaan uudistamassa vuoden 2020 jälkeen. Porvoon edustaja osallistuu AKE-kirjastojen ja Rikosseuraamuslaitoksen yhteistyöryhmän kokouksiin. Tuemme Uudenmaan alueella vankilayhteistyötä tekeviä kirjastoja jakamalla tietoa sekä tarvittaessa järjestämällä tapaamisia ja mahdollistamalla osaamisen kehittämisen esimerkiksi opintovierailujen avulla, sikäli kun toiminta tähtää yleisen kirjaston kehittämiseen.

Tehtävän arviointi, suunnittelu ja kehittäminen

Porvoon kaupunginkirjaston alueellisen kehittämistehtävän suunnittelun pitkäjänteisyyttä kehitetään vuoden 2021 aikana. Alueen kirjastojen edustajien osallistumista suunnitteluun edistetään järjestämällä yhteisiä koulutuksia, kuten tulevaisuusverstas, kirjastokohtaisia osaamisyöpäjoja ja vierailemalla kimppojen kokouksissa.

Kehittämistehtävän suunnitteluryhmä

Kehittämistehtävän suunnitteluryhmä kokoontuu kahdesti vuodessa arvioimaan kehittämistehtävän tavoitteiden toteutumista ja ehdottamaan linjauksia toiminnalle. Väliaikoina ryhmä tekee yhteistyötä Teams-alustalla. Suunnitteluryhmä osallistuu myös koulutussisältöjen suunnitteluun. Ryhmässä on edustajat Uudenmaan kirjastokimpoista, Helsingin kaupunginkirjastosta sekä aluehallintovirastosta. Ryhmä on tärkeä linkki alueen kirjastojen ja Porvoon kaupunginkirjaston välillä. Kimpat ja ryhmässä olevat yksittäiset kirjastot nimittävät edustajansa ryhmään omien käytäntöjensä mukaisesti.

Kirjastonjohtajien kokoukset

Yhteistoimintaan liittyvien henkilövalintojen valmistelu (alueen edustajat) tapahtuu kirjastonjohtajien kokouksessa. Jos henkilövalintoja käsitellään kokouksessa, ilmoitetaan siitä kokouskutsussa.

Uudenmaan kirjastojen kokous

Uudenmaan kirjastojen kokous järjestetään kaksi kertaa vuodessa (Uudenmaan kirjastojen kesäpäivä ja Uudenmaan kirjastopäivä). Kokouksissa käsitellään toimialueen kirjastoille yhteisiä ajankohtaisia asioita ja suunnitellaan tulevaa toimintaa. Porvoon kaupunginkirjasto raportoi kokouksissa kehittämistehtävän toteutuneesta toiminnasta ja tavoitteiden toteutumisesta sekä esittelee tulevan toimintakauden toimintasuunnitelman. Kokouksessa valitaan alueen edustajat kirjastonjohtajien kokouksen esityksen pohjalta yleisten kirjastojen neuvostoon ja muihin vastaaviin elimiin, jossa alueella on edustus.

Kaukopalvelu ja alueellisen tietopalvelun edistäminen

Alueellista kehittämistehtävää hoitavana kirjastona Porvoon kaupunginkirjaston ei peri maksua lähettämistään kaukolainoista. Kaukolainauksen kustannuksia (antolainaus) kateetaan alueellisen kehittämistehtävän avustuksesta. Porvoon kaupunginkirjasto osallistuu myös kaukopalvelutoiminnan alueelliseen ja valtakunnalliseen kehittämiseen. Uudenmaan kirjastoihin voidaan resurssien mukaan lähettää myös pääasiassa ruotsinkielisiä siirtokoelmia.

Yhteistyö kehittämistehtävän hoitamisessa

Porvoon kaupunginkirjasto osallistuu alueellista ja valtakunnallista kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen yhteisiin kokouksiin ja koulutuksiin sekä osallistuu aktiivisesti yhteiseen keskusteluun ja kehittämiseen. Aluehallintoviraston ja Opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa käydään säännöllisesti keskusteluja kehittämistehtävän hoitamisesta.

Porvoon kaupunginkirjasto osallistuu yhdessä Vaasan ja Turun alueellista kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen, Aluehallintoviraston sekä Helsingin kaupunginkirjaston kanssa Svenska samarbetsgruppen för utvecklingsuppdrag -ryhmän toimintaan. Yhteistyöryhmä järjestää yhdessä ruotsinkielisiä täydennyskoulutuksia ja koordinoi kehittämistehtävien yhteistyötä maamme ruotsin- ja kaksikielisillä alueilla. Osana yhteistyötä voidaan toteuttaa työntekijävaihtoja eri alueiden välillä. Kehittämistehtävän avustuksella korvataan vaihtojen matka- ja majoituskustannuksia uusmaalaisten osalta.

Kehittämistehtävän tavoitteet 2021

Kehittämistehtävän tavoitteet vuodelle 2021 tähtäävät kehittämistehtävän vaikuttavuuden lisäämiseen ja resurssien kohdentamiseen erityisesti pienempien ja heikoimmin resursoitujen kirjastojen hyväksi.

Tavoitteet	Toimenpiteet	Toteutumisen mittari
Kehittämistehtävän koulutuksilla tavoitetaan kaikki alueen kirjastolaiset	Kirjastoihin vietävät koulutukset Kurssit Libopissa	Kaikista kunnista on osallistuttu koulutustoimintaan.
Osaamisen kehittäminen perustuu ajantasaiseen käsitukseen osaamistarpeista	Osaamistyöpajat kirjastoissa	Osaamistyöpajat on toteutettu kirjastoissa ja kerätystä aineistosta on laadittu raportti.
Alueen kirjastojen yhteistoiminta vahvistuu	Verkostojen toiminnan edistäminen Osaamisen jakaminen koulutuksissa	Useimpien alueen kuntien yhteinen kehittämishanke

Tiedottaminen

Uudenmaankirjastot.fi on alueellisen kehittämistehtävän verkkosivusto. Sivustolla julkaistaan tiedot tulevista koulutuksista. Sivustolta löytyvät kehittämistehtävän yhteystiedot ja ajankohtaiset uutiset, sekä ohjeita ja lomakkeita työntekijävaihtoihin ja vertaisvierailuihin liittyen. Materiaalipankkiin kerätään yhteisesti hyödynnettävää aineistoa. Sivuston kehittämisessä otetaan huomioon kirjastojen valtakunnalliset verkkopalvelut.

Kehittämistehtävän uutiskirje lähetetään sähköpostitse kirjastonjohtajille ja kirjastojen yleisosoitteisiin noin kerran kuukaudessa. Uutiskirje sisältää tietoa muun muassa ajankohtaisista koulutuksista ja muita kehittämistehtävään liittyviä uutisia. Porvoon kaupunginkirjasto

julkaisee tarpeen mukaan raportteja ja selvityksiä toimialueella toteutetuista kehittämissankkeista ja kirjastojen kehittämisen kannalta ajankohtaisista kysymyksistä.

Verkostoitumista edistetään yhteisöpalvelu Facebookiin KEHU-ryhmässä, johon voivat liittyä kaikki alueen yleisissä kirjastoissa työskentelevät. Ryhmässä jaetaan myös kehittämistehtävän ajankohtaisia tiedotteita. Kehittämistehtävässä hyödynnetään myös muita tarkoituksenmukaisia sosiaalisen median palveluja.

Henkilöstöressurit

Vuoden 2018–2020 toiminnan kokemusten perusteella alueellisen kehittämistehtävän tuloksellinen hoitaminen Uudenmaan mittakaavassa ei ole mahdollista ilman usean henkilön lähes täysipäiväistä työpanosta, lisäksi tarvitaan eri aihealueiden erityisosaamista. Alueelliseen kehittämistehtävään varataan kolme henkilötyövuotta vuodelle 2021.

Seuraavissa kappaleissa luetellaan tehtävätasolla kirjaston kehittämistehtävän hoitamiseen varatut henkilöstöressurit, tehtävän työajasta alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen varattu prosenttiosuus sekä kehittämistehtävään liittyvät tärkeimmät työtehtävät ja päävastuualueet.

Palveluesimies 1

(90 % työajasta varattu alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen)

Informaatikko

(90 % työajasta varattu alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen)

Informaatikko

(80 % työajasta varattu alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen)

Kirjastopalvelupäällikkö

(10 % työajasta varattu alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen)

Palveluesimies 2

(10 % työajasta varattu alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen)

Palveluesimies 3

(10 % työajasta varattu alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen)

Kirjastonhoitaja

(5 % työajasta varattu alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen)

Toimistos sihteeri

(5 % työajasta varattu alueellisen kehittämistehtävän hoitamiseen)

Lähteet

Marsick, V.J. and Watkins, K.E. (1994), The learning organization: An integrative vision for HRD. Human Resource Development Quarterly, 5: 353-360

Sitra (2020) Megatrendit koronan valossa. [verkkolähde] saatavissa <https://media.sitra.fi/2020/10/02085411/megatrendit-koronan-valossa.pdf>

Liite 1. Alustava koulutussuunnitelma

Viestintä

Iloa ja varmuutta esiintymiseen

Iloa ja varmuutta vuorovaikutukseen

Vaikuta vaikuttajaan!

Tekstityöpaja: tiedotteet, nettiteksti, some

Suunnitelmallisuutta viestintään (viestintäsuunnitelma kirjastossa, yleisellä tasolla ja projektikohtaisesti)

Ruotsiksi: Esiintymiskoulutus

Ruotsiksi: Tekstityöpaja

Erätaukokoulutuksia jatketaan, myös ruotsiksi

Maahanmuuttajat

Kokemuksia kirjastoista maahanmuuttajien parissa tehdystä työstä

Monikielisen kirjaston esittelyä KEHU-kahveilla

Beyond kirja: leffa, sarjis & musa

Elokuvapäivä

Sarjispäivä - Minne matka, sarjakuva? Mediakasvatus ja kokoelmat

Musasetti: Kokoelmanhallinnasta musisointiin kirjastossa

Uuden vuosituhannen esimies

Hankalat esimiestilanteet

Työhyvinvoinnin johtaminen

Esimiehen työkalupakki

Monimuotoistuva lukemiskulttuuri

Webinaari lukemiskulttuurin muutoksesta ja sähköisten aineistojen aiheuttamasta muutoksesta. Näkökulmia kirjastoista, kustantajilta ja kirjailijoilta

Kirjastotyön välineet

Kaukopalvelun käsikirja 2020-luvulle

Teams, videot, striimaus, tekstitys

Some haltuun

Mainokset, julisteet, ohjeet

PowerBI:n avulla tilastoja hyödyntämään

RDA

Voi hyvin töissä

Etätyön ABC (ergonomia, ajanhallinta, suunnittelu, yhteisöllisyys...)

Oman työn tuunaus

Vertaismentoroinnin avausseminaari

LANU

Eriyislapset (huomioiminen ja kohtaaminen)

Sanataide

Tuunaa lastenosasto

LANU-verkostopäivä

LANU-vertaismentorointiryhmä käyntiin

Tietoisku ja tuoreista tutkimuksista ja kiinnostavista teemoista

Pakopelien lanseeraukset

Lukulystit-ryhmämatka Seinäjoelle

Aikuiset

Medialukutaitoa aikuisille

Digin opastaminen

Nya böcker på svenska

Tuunaus ja tutkailu

Palvelumuotoilu

Tulevaisuusverstas: Kirjastotyön asema ja arvostus

Oman työn tuunaus

Kirjastojen ympäristötietoisuus 2020-luvulle

Ikääntyneiden kirjastopalvelut

Verkoston kick-off

Vanhustyön alkeet

Liite 2. Kehittämistehtävän talousarvio

ALUEELLISEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄN TALOUSARVIO 2021

Tilin nimi	Talousarvio	Tarkempi erittely
Alueellinen kehittämiskirjasto		
TOIMINTATUOTOT		
Muut tuet ja avustukset valtio	190000	
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	190000	
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut	-142600	
Palkat ja palkkiot yhteensä	-117800	
Henkilösivukulut	-24800	
Palvelujen ostot	-39400	
Asiantuntijapalvelut	-19100	Osaamisen kehittämiseen hankittavat asiantuntijapalvelut
ICT-palvelut	-3900	Kehittämistehtävän hoitamiseen tarvittavat ict-palvelut
Posti- ja kuriiripalvelut	-4000	Antokaukopalvelun postikulut, siirtokokoelmien ja muun materiaalin lähettäminen
Puhelinmaksut	-600	Kehittämistehtävän puhelinmaksut
Majoitus- ja ravitsemispalvelut	-3800	Tarjoilut, Kouluttajien, AKE-henkilökunnan ja vaihtojen majoituskulut
Matkustus- ja kuljetuspalvelut	-5000	AKE-työntekijöiden matkat alueella, työntekijävaihtojen ja vertaisvierailujen matkakulut
Koulutuspalvelut	-1500	AKE-työntekijöiden oma koulutus.
Sisäiset hallintopalvelut	-1500	Alueellisen kehittämistehtävän osuus
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3500	
Toimisto ja koulutarvikkeet	-900	
Elintarvikkeet	-400	Koulutus ja kokoustarjoiluja
Pienkalusto	-2000	Lainattavat striimausvälineet alueelle
Muu materiaali	-200	
Muut toimintakulut	-4500	
Leasing-vuokrat	-900	Kehittämistehtävän laitteiden leasingvuokrat
Muut vuokrat ja vastikkeet	-1800	Koulustilojen vuokrat
Jäsenmaksut	-800	Kirjastoseurojen yhteisöjäsenyys
Muut kulut	-1000	
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-190000	
TOIMINTAKATE	0	